

УДК 347

Ангеліна Олександрівна ГАЛУШКА,

курсант групи Ф3-206 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Погребняк О. С.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ КРЕДИТОРА СПАДКОДАВЦЯ

До складу спадщини, як впливає зі ст. 1216, 1218 ЦК, входять не лише права, але також і обов'язки спадкодавця.

Актуальною проблемою є захист прав кредитора спадкодавця, права та законні інтереси якого можуть бути порушені чи невизнані.

Відповідно до ст. 1219 ЦК України обов'язки спадкодавця – це договірні та недоговірні майнові зобов'язання, які в силу їх правової природи можуть бути успадковані, тобто не є невід'ємно пов'язаними з особою їх попереднього носія – спадкодавця.

Тобто, усі боргові зобов'язання спадкоємці успадковують разом з правами на спадкове майно. В такому випадку виникають складнощі кредитора, тобто у особи, яка надала позику померлому, щодо повернення позичених коштів боржнику.

Відповідно до ч. 1 ст. 1281 ЦК України спадкоємці зобов'язані повідомити кредитора спадкодавця про відкриття спадщини. В такому випадку кредиторів спадкодавця належить протягом шести місяців від дня, коли він дізнався або міг дізнатись про відкриття спадщини, пред'явити свої вимоги до спадкоємців, які прийняли спадщину.

Одразу після того, як кредитор дізнався, що його боржник помер, він зобов'язаний звернутись з претензією кредитора до нотаріуса, у якого відкрита спадкова справа. Якщо спадкова справа у жодного нотаріуса на момент звернення не відкрита, кредитор вправі звернутись до будь-якого нотаріуса за місцем відкриття спадщини, тобто до нотаріуса нотаріального округу за останнім місцем проживання померлого. В такому випадку нотаріус відкриває спадщину за заявою кредитора.

Згідно ч. 3 ст. 1281 ЦК України якщо кредитор спадкодавця не знав і не міг знати про відкриття спадщини, він має право пред'явити свої вимоги до спадкоємців, які прийняли спадщину, протягом одного року від настання строку вимоги. Кредитор спадкодавця, який не пред'явив вимоги до спадкоємців, що прийняли спадщину, у строки, встановлені частинами другою і третьою цієї статті, позбавляється права вимоги.

У постанові Великої Палати ВС від 14.04.2018 у справі № 14-53цс18 сформульовано правовий висновок, відповідно до якого вплив визначених статтею 1281 ЦК України строків пред'явлення кредитором вимоги до спадкоємців має наслідком позбавлення кредитора права вимоги за зобов'язанням, а також припинення такого зобов'язання. Після пред'явлення кредитором претензії нотаріусу, кредитор зобов'язаний довести, що заборгованість дійсно існує, якщо боргове зобов'язання виникло на підставі розписки чи

будь-якого іншого договору. Сам факт наявності боргових зобов'язань не підтверджує обов'язку спадкоємців задовольнити таку вимогу. Кредитор зобов'язаний довести, що борг дійсно не був повернутий спадкодавцем.

Відповідачами в таких справах до спливу строку для прийняття спадщини можуть бути зазначені всі можливі спадкоємці померлого. У випадку ж неприйняття спадщини жодним зі спадкоємців відповідачами по справі будуть відповідні міські, селищні чи сільські ради, які в кінцевому випадку отримують у власність від умерлого спадщину.

Згідно ч. 1 ст. 1281 ЦК України спадкоємці зобов'язані задовольнити вимоги кредитора повністю, але в межах вартості майна, одержаного у спадщину. Кожен із спадкоємців зобов'язаний задовольнити вимоги кредитора особисто, у розмірі, який відповідає його частці у спадщині.

Одержано 22.04.2019

УДК 347.1

Анюта Вікторівна ГРУБНІК,

курсант групи Ф1-204 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Степаненко Т. В.

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО БЕЗВІСНО ВІДСУТНІМ

Серед багатьох проблем, що існують в сучасному суспільстві, серйозною є проблема безвісного зникнення людей. Особливості професійного роду діяльності та характеру служби працівників Національної поліції, проведення антитерористичної операції на території України, складна криміногенна ситуація, стихійні лиха природного та техногенного характеру обумовлюють звернення посиленої уваги до питання забезпечення прав та інтересів зниклих співробітників поліції та членів їх сімей.

Тривала відсутність фізичної особи в місці її проживання спричиняє низку негативних наслідків як для її родичів, третіх осіб, так і для майна самої фізичної особи. Саме для запобігання таким наслідкам в ЦК закріплено інститут визнання фізичної особи безвісно відсутньою. В той же час, згідно із Законом України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти» і до моменту ухвалення судом рішення про визнання фізичної особи безвісно відсутньою в разі набуття особою статусу зниклої безвісти може мати місце забезпечення прав та законних інтересів зниклої особи та її родичів.

Відповідно до ст. 43 ЦК фізична особа може бути визнана судом безвісно відсутньою, якщо протягом одного року в місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування. Визнання громадянина безвісно відсутнім здійснюється в судовому порядку згідно із ст. 305–309 ЦПК. На підставі рішення суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою нотаріус за останнім місцем її проживання описує належне їй майно та встановлює над ним